

Sv. Barbora

4. prosince

Naděje, nový život, předzvěst jara

- Jabloňové nebo svíbové větvičky ve váze s vodou
- Pokud rozkvetou do Štědrého dne = štěstí v novém roce
- Tradičně spojeno s věštbami o budoucnosti

Svatá Barbora žila ve 3. století po Kristu v Nikomédii (dnešní Turecko). Podle legendy byla dcerou bohatého pohanského kupce Dioskura. Barbora byla neobyčejně krásná a inteligentní, což přitahovalo mnoho nápadníků. Její otec ji proto uzavřel do vysoké věže, aby ji ochránil před světem.

- V ústraní věže se Barbora věnovala studiu a modlitbám
- Tajně přijala křesťanskou víru
- Když nechával otec stavět pro ni koupelnu, požádala stavitele, aby místo dvou oken udělali tři (symbol Nejsvětější Trojice)
- Otec ji za přijetí křesťanství udal místním úřadům
- Byla mučena a nakonec sřata vlastním otcem
- Podle legendy byl otec ihned po činu zasažen bleskem

Svatá Barbora je patronkou:

- Horníků a havířů (kvůli věži, ve které byla uvězněna)
- Dělostřelců a pyrotechniků (spojení s bleskem)
- Architektů a stavitelů (příběh s okny)
- Umírajících (ochrana před náhlou smrtí bez svátostí)
- Vězňů

Sv. Barbora

4. prosince

Symbolika:

- Rozkvetou-li do Štědrého dne = štěstí, zdraví a prosperita v novém roce
- Počet poupat = počet významných událostí v příštím roce
- Pro svobodné dívky: rozkvetlá větévka znamenala brzkou svatbu

Věštby na Barboru

- Počasí: "Jaká Barbora, taký Hod Boží" (24. prosince)
- Láska: Házení lžic, nebo bot - směr, odkud přijde ženich.
- Štěstí v domě: Rozkvetlá barborka přinášela požehnání celé rodině

Sv. Mikuláš

6. prosince

Odměna za dobré chování, laskavost

- Čištění bot večer 5. prosince
- Návštěva Mikuláše s čertem a andělem
- Dárky pro hodné děti (oříšky, mandarinky, čokoláda)
- Uhlí nebo brambory pro "zlobivé"
- Společné zpívání koled

Už od 19. století (a místy ještě dříve) dával sv. Mikuláš dětem dárky do bot nebo do punčoch. Proto se večer 5. prosince čistily boty, stavěly se na okno, ke dveřím nebo za okno – aby do nich Mikuláš mohl dát oříšky, jablka, sušené ovoce, perníček nebo bramboru/uhlí (pro postrašení). Aby boty byly „hodny“ toho, aby do nich svatý muž vložil dárek, musely být krásně čisté.

Je to i symbolické:

Vyčištění bot = rituál očištění, přípravy, vstupu do světlejší energie adventu. Mikuláš je nositelem světla a dobroty – čisté boty znamenají:

- připravenost přijmout jeho dary,
- chuť udělat malý krok k pořádku,
- ochotu začít Advent v čistotě a klidu.

Pro děti je to hravé. Pro dospělé to má i hlubší význam.

Sv. Mikuláš

6. prosince

Svatý Mikuláš (řecky Nikolaos = "vítěz lidu") žil přibližně v letech 270–343 po Kristu. Byl biskupem v maloasijském městě Myra (dnešní Turecko).

- Pocházel z bohaté rodiny
- Rodiče zemřeli na mor, on zdědil velký majetek
- Stal se knězem a později biskupem
- Byl známý svou štedrostí a láskou k chudým
- Během pronásledování křesťanů byl vězněn
- Zemřel 6. prosince 343

Legenda o třech pannách

Nejznámější příběh vypráví o chudém muži se třemi dcerami:

- Muž neměl peníze na věno pro své dcery
- Bez věna se nemohly vdát a hrozilo jim otroctví
- Mikuláš třikrát v noci tajně vhodil do okna pytel se zlatem
- Třetí pytel prý spadl do ponožky schnoucí u krbu
- Odtud pochází tradice dávání dárků do bot či punčoch

Zázrak se třemi chlapci

- Tři chlapci byli zavražděni hostinským a nasoleni v sudu
- Svátý Mikuláš je zázračně vzkřísil
- Proto je patronem dětí

Další zázraky

- Zachránil námořníky před bouří (patron námořníků)
- Oživil chlapce, který spadl z věže
- Ochránil město před hladomorem

Sv. Lucie

13. prosince

Světlo v temnotě, nejdelší noc roku (historicky)

- Tradiční švédský svátek světla
- Luciin věnec se svíčkami
- Pečení šafránových buchet (lussekatter)
- Symbolické přinášení světla do domova
- Den věštek o počasí a budoucnosti

Lucie připomíná, že světlo vítězí nad tmou. Je to den, kdy se zastavujeme, čistíme prostor i sebe a připravujeme se na příchod nového světla – narození Ježíše o Vánocích i symbolického světla v našich životech.

Svatá Lucie (13. prosince) patří k nejmagičtějším postavám adventu. Její jméno pochází z latinského lux – světlo – a právě světlo symbolicky přináší do nejtemnější části roku. Kolem Lucie se od pradávna pojily rituály očisty, ochrany a obnovy.

- Lucie obcházela dům v bílém, symbolizovala čistotu a bděla nad domácností.
- Lidé věřili, že v tento den mají temné síly největší moc, a tak se prováděly očištné rituály – svěcení domů, pálení tymiánu, uklízení.
- Na Moravě se peklo tzv. luciino pečivo, drobné rohlíčky jako symbol hojnosti.

Zimní slunovrat

21. prosince

Nejkratší den, obrat ke světlu

- Oslava návratu slunce
- Zapálení svíček a ohňů
- Meditace a reflexe nad uplynulým rokem
- Příprava na nový cyklus
- Společné sledování východu/západu slunce

Advent

Čtyři neděle před Vánoce, čekání, příprava

- Výroba adventního věnce
- Každou neděli zapálení další svíčky
- Čtení příběhů, zpívání

Adventní půst

Očista, příprava duše, skromnost

- Omezení masa (středy a pátky)
- Jednodušší strava
- Duchovní reflexe
- Charita a pomoc potřebným
- Zaměření na podstatu svátků

Advent není jen přípravou na Vánoce, ale především časem:

- Ticha a rozjímání
- Očekávání a naděje
- Odpuštění a smíření
- Vděčnosti za uplynulý rok
- Přípravy na nové začátky